

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 1 czerwca 2023 r.

Poz. 3788

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR PN-II.4131.194.2023

z dnia 31 maja 2023 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr XLIX/287/2023 Rady Gminy Karczmiska z dnia 9 maja 2023 r. w sprawie uchwalenia statutów sołectw w Gminie Karczmiska, w części obejmującej: § 19 ust. 1 w brzmieniu: „przeprowadzania wyborów oraz” Statutu Sołectwa Bielsko, stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały, Statutu Sołectwa Chodlik, stanowiącego załącznik Nr 2 do uchwały, Statutu Sołectwa Głusko Duże – Głusko Duże-Kolonia, stanowiącego załącznik Nr 3 do uchwały, Statutu Sołectwa Głusko Małe, stanowiącego załącznik Nr 4 do uchwały, Statutu Sołectwa Górki, stanowiącego załącznik Nr 5 do uchwały, Statutu Sołectwa Jaworcie-Mieczysławka, stanowiącego załącznik Nr 6 do uchwały, Statutu Sołectwa Karczmiska Drugie, stanowiącego załącznik Nr 7 do uchwały, Statutu Sołectwa Karczmiska Pierwsze, stanowiącego załącznik Nr 8 do uchwały, Statutu Sołectwa Karczmiska Pierwsze Kolonia, stanowiącego załącznik Nr 9 do uchwały, Statutu Sołectwa Noworąblów, stanowiącego załącznik Nr 10 do uchwały, Statutu Sołectwa Słotwiny, stanowiącego załącznik Nr 11 do uchwały, Statutu Sołectwa Słotwiny-Czerwone Łąki, stanowiącego załącznik Nr 12 do uchwały, Statutu Sołectwa Uściąg, stanowiącego załącznik Nr 13 do uchwały, Statutu Sołectwa Uściąg-Kolonia, stanowiącego załącznik Nr 14 do uchwały, Statutu Sołectwa Wolica, stanowiącego załącznik Nr 15 do uchwały, Statutu Sołectwa Wolica-Kolonia, stanowiącego załącznik Nr 16 do uchwały, Statutu Sołectwa Wymysłów, stanowiącego załącznik Nr 17 do uchwały, Statutu Sołectwa Zaborze, stanowiącego załącznik Nr 18 do uchwały oraz Statutu Sołectwa Zagajdzie, stanowiącego załącznik Nr 19 do uchwały.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLIX/287/2023 Rady Gminy Karczmiska z dnia 9 maja 2023 r. w sprawie uchwalenia statutów sołectw w Gminie Karczmiska, w części obejmującej: § 19 ust. 1 w brzmieniu: „przeprowadzania wyborów oraz” Statutu Sołectwa Bielsko, stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały, Statutu Sołectwa Chodlik, stanowiącego załącznik Nr 2 do uchwały, Statutu Sołectwa Głusko Duże – Głusko Duże-Kolonia, stanowiącego załącznik Nr 3 do uchwały, Statutu Sołectwa Głusko Małe, stanowiącego załącznik Nr 4 do uchwały, Statutu Sołectwa Górki, stanowiącego załącznik Nr 5 do uchwały, Statutu Sołectwa Jaworcie-Mieczysławka, stanowiącego załącznik Nr 6 do uchwały, Statutu Sołectwa Karczmiska Drugie, stanowiącego załącznik Nr 7 do uchwały, Statutu Sołectwa Karczmiska Pierwsze, stanowiącego załącznik Nr 8 do uchwały, Statutu Sołectwa Karczmiska Pierwsze Kolonia, stanowiącego załącznik Nr 9 do uchwały, Statutu Sołectwa Noworąblów, stanowiącego załącznik Nr 10 do uchwały, Statutu Sołectwa Słotwiny, stanowiącego załącznik Nr 11 do uchwały, Statutu Sołectwa Słotwiny-Czerwone Łąki, stanowiącego załącznik Nr 12 do uchwały, Statutu Sołectwa Uściąg, stanowiącego załącznik Nr 13 do uchwały, Statutu Sołectwa Uściąg-Kolonia, stanowiącego załącznik Nr 14 do uchwały, Statutu Sołectwa Wolica, stanowiącego załącznik Nr 15 do uchwały, Statutu Sołectwa Wolica-Kolonia, stanowiącego załącznik Nr 16 do uchwały, Statutu Sołectwa

Wymysłów, stanowiącego załącznik Nr 17 do uchwały, Statutu Sołectwa Zaborze, stanowiącego załącznik Nr 18 do uchwały oraz Statutu Sołectwa Zagajdzie, stanowiącego załącznik Nr 19 do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XLIX/287/2023 została doręczona organowi nadzoru w dniu 12 maja 2023 r.

Powołując w podstawie prawnej uchwały m. in. art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, Rada Gminy Karczmiska nadała jednobrzmiące statuty sołectwom. Statuty sołectw stanowią załączniki od Nr 1 do Nr 19 do ww. uchwały.

Stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała rady gminy w sprawie nadania statutu sołectwu należy do aktów prawa miejscowego, które zgodnie z art. 87 ust. 2 Konstytucji RP, zaliczane są do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Odnosi się do niej zatem zasada wyrażona w art. 94 Konstytucji RP, zgodnie z którą akty prawa miejscowego stanowią one na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie.

Ustawowe upoważnienie do stanowienia przez radę gminy statutów sołectw zawiera przepis art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. W art. 35 ust. 3 ustawy ustawodawca określił zakres przedmiotowy unormowań, jakie bezwzględnie powinien zawierać statut jednostki pomocniczej, wskazując, iż akt ten określa w szczególności: nazwę i obszar jednostki pomocniczej (pkt 1), zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej (pkt 2), organizację i zadania organów jednostki pomocniczej (pkt 3), zakres zadań przekazanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji (pkt 4), zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej (pkt 5).

W myśl § 19 ust. 1 Statutów Sołectw, Zebranie Wiejskie jest upoważnione do *przeprowadzania wyborów oraz podejmowania uchwał* w obecności co najmniej 1/10 uprawnionych do głosowania osób.

W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja w zakresie, w jakim wprowadza wymóg obecności co najmniej 1/10 uprawnionych do przeprowadzania wyborów do organów jednostki pomocniczej została podjęta bez podstawy prawnej

Zgodnie z treścią art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

Przepis ten jest regulacją kompletną i nie zastrzega żadnego kworum dla ważności wyboru sołtysa i rady sołeckiej. Wprowadzenie w statucie dodatkowych warunków ważności wyboru jest więc niedopuszczalne ponieważ modyfikuje ustawowe zasady wyboru sołtysa i rady sołeckiej (por. m.in. wyrok NSA z dnia 26 czerwca 2020r., sygn. II OSK 3930/19, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 12 sierpnia 2020r., sygn. IV SA/Po 739/20, wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 17 lipca 2019 r., sygn. II SA/Go 356/19, wyrok WSA w Kielcach z dnia 18 lipca 2019 r., sygn. II SA/Ke 382/19).

W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 8 lipca 2021r., sygn. akt IV SA/Po 130/21, Sąd podkreślił, że: *„Kluczowym problemem nie jest więc to, że w zaskarżonych statutach gremium dokonujące wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej określono mianem "zebrania wiejskiego", lecz to, że tą drogą rozciągnięto na ów akt wyborczy, wymóg kworum – wprowadzony w § 15 ust. 1 Statutu dla ważności każdego zebrania wiejskiego. Tymczasem dopuszczalność wprowadzenia wymogu kworum dla ważności wyborów sołtysa lub członków rady sołeckiej nie wynika z normującego ten wybór art. 36 ust. 2 u.s.g (...). Nie wynika także z uregulowanych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (obecnie: Dz. U. z 2020 r. poz. 1319; w skrócie "k.wyb.") zasad prawa wyborczego dotyczących wyborów organów gminy (obecnie: wójta lub rady gminy), na których to regulacjach, w zakresie w ustawie nieunormowanym, mogą, a nawet – jak wskazuje się w doktrynie – powinny być odpowiednio wzorowane zasady i tryb wyboru oraz odwołania sołtysa i rady sołeckiej (por.: A. Agopszowicz [w:] A. Agopszowicz, Z.*

Gilowska, Ustawa o gminnym samorządzie terytorialnym. Komentarz, Warszawa 1997, art. 36 Nb 2; A. Szewc [w:] A. Szewc, G. Jyż, Z. Pławecki Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, Warszawa 2012, uw. 6 do art. 36). Wszystko to uprawnia do wniosku o niedopuszczalności wprowadzania w statucie wymogu kworum dla ważności wyboru sołtysa oraz członków rady sołeckiej (por. np. wyroki WSA: z 21.02.2018 r., IV SA/Po 1106/17; z 17.07.2019 r., II SA/Go 325/19; por. też wyrok NSA z 26.06.2020 r., II OSK 3930/19 – wszystkie orzeczenia dostępne w CBOSA).”

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Nr XLIX/287/2023 we wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Lech Sprawka

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Karczmiska,
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Karczmiska.